

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 28 decembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

Slutu Mihail XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 17.02.2017 – 28.12.2017
instanța de apel: 03.07.2019 – 02.10.2019
instanța de recurs: 10.12.2019 – 04.03.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoria Edineț (sediul Dondușeni) din 28 decembrie 2017, *examinând cauza pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Slutu Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) luni cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată a fost adăugată în întregime pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoria Dondușeni din de 24.05. 2015, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 4 (patru) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că: Slutu Mihail, fiind în stare de ebrietate alcoolică, fără a deține permis de conducere, a condus automobilul de model "VAZ 21043" cu n/î XXXXX, la data de 20.12.2016, în jurul orelor 22:40, pe traseul local dintre satele Tîrnova-Scăieni raionul Dondușeni. Fiind stopat de către colaboratorul Regimentului Nord al INP, plutonier de poliție Chihai Nicolai, a fost supus testării cu aparatul-dispozitiv alcooltest DRAGER- 8510 RO, s-a constatat că, conform datelor fișei de examinare cu seria AREB- 5191 NR. 2621 din 20.12.2016, ora 22:47, în aerul expirat conducătorul auto Slutu Mihail avea concentrația de alcool de 0,68 mg/1.

Astfel, Slutu Mihail *fără a deține permis de conducere, a săvârșit conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*, infracțiune prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Slutu Mihail, prin care a solicitat casarea sentinței, aplicarea dispozițiilor alin. (2) art. 87 în coroborare cu alin. (1) art. 85 Cod penal și dispunerea executării separate a pedepselor penale aplicate în privința lui Slutu Mihail.

În argumentarea apelului, partea apărării a menționat că Slutu Mihail s-a căit sincer de cete întâmplare, nu prezintă pericol pentru societate, recunoscând vina integral și acționând cu rol activ în descoperirea infracțiunii imputate, fiindu-i cunoscute consecințele și restricțiile la care a fost supus prin sentința Judecătoriei Dondușeni din 24.02.2015, solicitând instanței examinarea cauzei penale în procedură simplificată, care urma să-i stabilească ultimului o pedeapsă sub formă de amendă în mărimea prevăzută de norma specială a Codului penal în limitele procedurii simplificate.

Inculpatul are la întreținere mama bolnavă, un copil minor, fiind unicul întreținător al familiei, infracțiunea imputată fiind calificată ca una ușoară, instanța avea posibilitatea de a aplica o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 octombrie 2019, apelul declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Slutu Mihail, a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției instanța de apel a menționat că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă, iar ținând cont de circumstanțele reale și personale pedeapsă stabilită este proporțională și echitabilă faptei comise.

Deși prima instanță a stabilit în calitate de circumstanțe atenuante căința sinceră și recunoașterea vinei, acordând ultimei o dublă valență întrucât aceasta a servit temei pentru judecarea în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel a notat că nu poate agava situația inculpatului în propriul apel.

Totodată instanța de apel a menționat că potrivit sentinței Judecătoriei Dondușeni din 24.02.2015, Slutu Mihail a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 4 ani închisoare, în temeiul art. 90 Cod penal fiind dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare pe un termen de 3 ani, iar potrivit informației Biroului de probațiune Dondușeni executarea termenului pedepsei lui Slutu Mihail în baza sentinței Judecătoriei Dondușeni din 24.02.2015 urma să expire la 11.03.2018.

Astfel, la stabilirea pedepsei definitive lui Slutu Mihail prima instanță corect a aplicat prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, fiind constatată comiterea de către Slutu Mihail a faptei prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal în termenul de probă stabilit prin sentinței Judecătorei Dondușeni din 24.02.2015, instanța aplicând în limitele legii penale pedeapsa sub formă de închisoare, nefiind stabilite temeuri pentru aplicarea unei alte pedepse.

Instanța de apel a stabilit că inculpatul fiind anterior condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă, nu a îndreptățit încrederea ce i s-a acordat, iar suspendarea executării pedepsei cu închisoare nu a produs efectul scontat, instanța considerând că prima instanță în mod corect și argumentat a ajuns la concluzia că anume pedeapsa cu închisoare este rațională pentru a fi restabilită echitatea socială.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată în termen cu recurs ordinar de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului prin care, invocând aplicabilitatea în speță a temeiurilor de recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 16) a solicitat casarea sentinței și deciziei instanței de apel, cu aplicarea prevederilor art. 87 alin. (2) în coroborare cu art. 85 alin. (1) Cod penal, și dispunerea executării separate a pedepselor penale aplicate inculpatului Slutu Mihail.

În motivarea recursului, partea apărării a menționat că:

- instanțele de fond urmau să țină cont de personalitatea inculpatului, faptul că acesta are la întreținere mama bolnavă, un copil minor, fiind unicul întreținător al familiei, infrațiunea imputată este una ușoară, astfel fiind posibilă aplicarea pedepsei sub formă de amendă sau cu muncă neremunerată în folosul comunității;

- pedeapsa definitivă a fost greșit cumulată de către prima instanță prin dispozițiile alin. (2) art. 85 Cod penal și menținută de către instanța de apel;

6. Procurorul a prezentat referință la recursul apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Examinând admisibilitatea recursului Colegiul penal menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea

atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării a invocat incidența temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 16) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor și solicitărilor invocate se atestă că titularul cererii de recurs invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată, motive care se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Slutu Mihail, întrucât celelalte temeiuri de casare nominalizate în recurs nu au fost motivate de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Verificând materialele cauzei, instanța de recurs a stabilit că argumentele recursului apărării se întemeiază pe dezacordul în privința corectitudinii stabilirii pedepsei definitive în privința inculpatului, partea apărării menționând severitatea pedepsei și necesitatea aplicării executării separate a pedepselor penale.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluțiile instanțelor în speța examinată, Colegiul penal conchide că instanțele le-au motivat în mod corespunzător practicii judiciare, astfel că aplicând inculpatului pedeapsa închisorii și-au argumentat soluția, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Astfel, instanța de apel respingând apelul părții apărării cu privire la aplicarea unei pedepse mai blânde, corect a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii incriminate inculpatului Slutu Mihail, care anterior a mai fost condamnat pentru săvârșirea unor infracțiuni cu intenție și în termenul de probă a săvârșit o nouă infracțiune cu intenție, fapt ce denotă că personalitatea inculpatului nu poate fi reeducată fără privarea de libertate.

Așadar, în opinia Colegiului penal, instanța de apel corect a concluzionat că inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa în limitele prevăzute de sancțiunea legii de comiterea cărei a fost recunoscut vinovat, motiv din care nu există temei pentru atenuarea pedepsei.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal constată că pedeapsa individualizată în privința inculpatului Slutu Mihail, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal notează că potrivit prevederilor art. 85 Cod penal dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, se recurge la aplicarea pedepsei prin cumul de sentințe.

Săvârșirea infracțiunii în aceste circumstanțe denotă un grad sporit de pericol social al vinovatului și atestă că pedeapsa stabilită pentru prima infracțiune a fost insuficientă pentru prevenirea săvârșirii unei noi infracțiuni de către cel vinovat.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe pedeapsa poate fi aplicată numai prin cumulul total sau parțial al pedepselor. Astfel, dacă după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

Analizând decizia contestată, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate solicitările părții apărării cu privire la aplicarea în privința lui Slutu Mihail a prevederilor art. 87 Cod penal potrivit cărora, la cumularea diferitelor pedepse principale aplicate în cazul unui concurs de infracțiuni sau al unui cumul de sentințe, unei zile de închisoare îi corespund 4 ore de muncă

neremunerată în folosul comunității. Celelalte pedepse cumulate cu închisoarea se execută de sine stătător.

Astfel, reieșind din faptul că prin sentința anterioară inculpatului Slutu Mihail i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare, iar prin sentința atacată, la fel pedeapsa cu închisoare, instanța de recurs ordinar atestă că solicitarea de aplicare a prevederilor art. 87 alin. (2) Cod penal nu are careva suport juridic.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că pedeapsa definitivă aplicată inculpatului Slutu Mihail, a fost corect stabilită de către instanțele ierarhic inferioare prin aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, mărimea acesteia fiind proporțională faptei comise, nefiind identificate derogări de la prevederile legislației penale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui **Slutu Mihail XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor